

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

19 décembre 2011

NOTE DE POLITIQUE GÉNÉRALE (*)

Justice

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

19 december 2011

ALGEMENE BELEIDSNOTA (*)

Justitie

Document précédent:

Doc 53 **1964/ (2011/2012):**

001: Liste des notes de politique générale.

(*) Conformément à l'article 111 du Règlement.

Voorgaand document:

Doc 53 **1964/ (2011/2012):**

001: Lijst van beleidsnota's.

(*) Overeenkomstig artikel 111 van het Reglement.

3346

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie	
PS	:	Parti Socialiste	
MR	:	Mouvement Réformateur	
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams	
sp.a	:	socialistische partij anders	
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen	
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten	
VB	:	Vlaams Belang	
cdH	:	centre démocrate Humaniste	
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones	
LDD	:	Lijst Dedecker	
MLD	:	Mouvement pour la Liberté et la Démocratie	

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkortingen bij de nummering van de publicaties:	
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Questions et Réponses écrites	QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Séance plénière	PLEN:	Plenum
COM:	Réunion de commission	COM:	Commissievergadering
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants		Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	
Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be		Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be	

I. Introduction

Le plus grand défi des deux années à venir est de faire entrer définitivement la Justice dans le 21e siècle. Il en a été beaucoup question au cours des dernières années. À présent, il est temps de réaliser effectivement cette réforme de la Justice.

Cette réforme est notamment synonyme d'un réaménagement approfondi du paysage judiciaire, avec une réduction de moitié du nombre d'arrondissements judiciaires, une plus grande autonomie pour les magistrats et une meilleure affectation des moyens. Cela doit permettre un meilleur fonctionnement de la Justice.

Une politique ICT digne de ce nom doit non seulement permettre à la Justice de fonctionner plus efficacement, mais également de la moderniser.

La présente note intègre l'ensemble du volet Justice de l'accord de gouvernement et les projets qui sont actuellement en cours.

II. Réforme de la Justice, renforcement de la sécurité

Le citoyen a le droit de vivre en sécurité. Il a aussi droit à une Justice rapide et performante.

Ce sont deux des missions essentielles de l'État. Malgré le contexte budgétaire difficile et les efforts de restrictions budgétaires qui seront fournis dans tous les départements et parastataux, la Justice et la police ne contribueront pas à l'assainissement budgétaire et bénéficieront de ce fait d'une enveloppe spécifique pour permettre la mise en oeuvre des réformes envisagées.

Réformer la Justice en profondeur

Le citoyen est trop souvent confronté à un appareil judiciaire qu'il ne comprend pas et qui lui semble inaccessible. Il est impératif de réconcilier la Justice avec l'ensemble des citoyens.

La Justice doit être réformée, pour devenir plus rapide et plus efficace.

I. Inleiding

De belangrijkste uitdaging voor de komende twee jaar is om justitie definitief de 21e eeuw binnen te loodsen. De afgelopen jaren is daar heel veel over gepraat. Nu is het tijd om die hervorming van justitie ook effectief door te voeren.

Die hervorming betekent onder meer een grondige hertekening van het gerechtelijk landschap met een halvering van het aantal gerechtelijke arrondissementen, meer autonomie voor magistraten en een betere inzetbaarheid. Dat moet justitie beter doen draaien.

Een ICT-beleid die naam waardig moet justitie niet alleen efficiënter laten werken, maar ook een modern gezicht geven.

Deze nota brengt het volledige justitieluik binnen het regeeringsakkoord samen en integreert de projecten die momenteel in de steigers staan.

II. Justitiehervorming en versterking van de veiligheid

De burger heeft het recht in veiligheid te leven. Hij heeft ook recht op een snelle en efficiënte justitie.

Dat zijn twee van de belangrijkste taken van de Staat. Ondanks de moeilijke budgettaire situatie en de inspanningen inzake bezuinigingen die zullen worden doorgevoerd in alle departementen en parastatalen, zullen justitie en politie niet bijdragen aan de begrotings-sanering. Daardoor krijgen zij een specifieke enveloppe om de uitvoering van de overwogen hervormingen mogelijk te maken.

Justitie grondig hervormen

De burger wordt te vaak geconfronteerd met een rechterlijke macht die hij niet begrijpt en onbereikbaar lijkt. Het is noodzakelijk het gerecht met alle burgers te verzoenen.

Justitie moet worden hervormd om sneller en efficiënter te worden.

a. Une Justice accessible, rapide et moderne

Le gouvernement — s'inspirant des propositions de Themis et d'Atomium — veillera à la mise en oeuvre d'une organisation unifiée pour la gestion des tribunaux, par arrondissement ou par ressort, et dans le respect de l'indépendance de la justice et en tenant compte des spécificités des tribunaux du travail, des tribunaux de commerce et des justices de paix et des tribunaux de police. Cette structure unique sera responsable de la gestion des budgets, du personnel et des moyens matériels, ainsi que de la mobilité horizontale du personnel et d'une meilleure valorisation de l'expertise.

Un accord de gestion sera conclu par arrondissement et contiendra des objectifs clairs et opérationnels. Cet accord sera assorti de crédits de fonctionnement. Un collège de gestion aura comme mission l'exécution de cet accord. Ce collège sera composé des présidents des tribunaux et d'un gestionnaire à plein temps.

Une même gestion sera appliquée *mutatis mutandis* pour la gestion des parquets et des cours d'appel, tenant compte de la spécificité des auditorats du travail et des cours du travail.

La mobilité des magistrats et du personnel sera favorisée. Les magistrats seront nommés systématiquement par ressort (en application de l'actuel article 100 du Code judiciaire). Pour répondre aux besoins, la mobilité — si possible volontaire — sera encouragée entre les ressorts. Les membres du personnel seront nommés par arrondissement. Les juges de paix et les juges de police seront organisés en pool au niveau de l'arrondissement. Le gouvernement mettra en place des pools de remplacement de magistrats qui peuvent pallier les absences dans les juridictions.

Le nombre d'arrondissements judiciaires sera réduit d'au moins la moitié, dans le respect de l'accord institutionnel sur l'arrondissement judiciaire de Bruxelles; ceci tout en garantissant au minimum les lieux d'audience actuels. Afin d'éviter aux justiciables de parcourir des distances trop importantes, il sera examiné la possibilité pour permettre aux cours d'appel, lorsque cela s'avère nécessaire, de décentraliser leurs lieux d'audience.

Une grande réforme de décentralisation et de responsabilisation de la gestion des budgets et du personnel du pouvoir judiciaire sera mise en oeuvre. Cette gestion décentralisée associera les représentants du siège et du ministère public. Cette modernisation de la gestion ne pourra pas entraîner la création d'administrations supplémentaires sans remaniement des actuels services.

a. Een toegankelijke, snelle en moderne justitie

De regering zal — zich inspirerend op de voorstellen van Themis en Atomium — werk maken van een eengemaakte organisatie voor het beheer van de rechtbanken, per arrondissement of rechtsgebied, en met respect voor de onafhankelijkheid van de rechtspraak en rekening houdende met de specificiteit van de arbeidsrechtbanken, de rechtbanken van koophandel en de vrede- en politiegerechten. Deze eenheidsstructuur zal verantwoordelijk zijn voor het beheer van budgetten, het personeel en de materiële middelen, evenals voor de horizontale mobiliteit van het personeel en een betere valorisering van de expertise.

Er zal per arrondissement een beheersovereenkomst worden afgesloten met duidelijke, operationele doelstellingen. Aan deze overeenkomst zullen werkingskredieten verbonden zijn. De uitvoering van deze beheersovereenkomst is de opdracht van een beheerscollege, samengesteld uit de voorzitters van de rechtbanken en een voltijdse beheerder.

Er zal *mutatis mutandis* eenzelfde regeling komen voor het beheer van de parketten en de hoven van beroep, met behoud van de specificiteit van de arbeidsauditoraten en arbeidshoven.

De mobiliteit van magistraten en personeel zal versterkt worden. Magistraten zullen voortaan systematisch per rechtsgebied worden benoemd (op basis van art. 100 Ger. W.) en de indien mogelijk vrijwillige mobiliteit tussen de rechtsgebieden zal bevorderd worden om tegemoet te komen aan de noden. Het personeel zal per arrondissement benoemd worden. De vrede- en politierechters worden gepoold op het niveau van het arrondissement. De regering zal vervangingspools van magistraten inrichten die de afwezigheden in de ambtsgebieden kunnen opvangen.

Het aantal gerechtelijke arrondissementen zal met ten minste de helft verminderd worden, met respect voor het institutioneel akkoord over het gerechtelijk arrondissement Brussel en waarbij de zittingsplaatsen op zijn minst zullen behouden worden. Om te vermijden dat rechtzoekenden te grote afstanden moeten afleggen, zal men onderzoeken of de hoven van beroep indien nodig hun zittingsplaatsen kunnen decentraliseren.

Een belangrijke hervorming van decentralisatie en verantwoordelijkheid van het beheer van de budgetten en het personeel van de rechterlijke macht zal worden uitgevoerd. De vertegenwoordigers van de zetel en van het parket zullen bij deze decentralisatie van het beheer worden betrokken. Deze modernisering mag niet tot het oprichten van bijkomende administraties leiden

Les chefs de corps auront une plus grande autonomie. Les personnes responsables pour la réalisation des objectifs pourront ainsi décider de l'engagement des moyens alloués et seront responsabilisées.

L'informatisation sera une priorité.

On continuera à adapter notre législation aux phénomènes nouveaux, à la modernisation des processus de travail et à l'évolution des technologies, permettant des gains d'efficacité.

Le gouvernement encouragera les collaborations en matière socioéconomique et financière dans les parquets. Le fonctionnement coordonné dans les parquets et les auditorats du travail, via des équipes pluridisciplinaires, sera assuré tout en maintenant les missions, la spécialisation et l'autonomie opérationnelle des deux instances.

Le gouvernement soutiendra et mettra en oeuvre l'initiative parlementaire portant création du tribunal de la famille et de la jeunesse. Le droit de la famille sera également modernisé et le droit des successions réformé en tenant compte de l'évolution de la société.

Afin de rendre le service de la justice plus performant et tenant compte de nouveaux phénomènes dans certains secteurs, le gouvernement travaillera également à la rédaction de nouvelles législations (modification du code civil dans le domaine des sûretés sur les biens mobiliers, le droit des personnes et de la famille, le droit successoral pour les survivants handicapés en situation de dépendance, les incapacités, l'arbitrage, les experts de justice et l'expertise, etc.).

Le gouvernement adaptera les moyens de la cour d'appel de Bruxelles pour lui permettre de mieux répondre à ses compétences exclusives.

La collaboration entre la ministre de la Justice et la Régie des Bâtiments sera revue pour les bâtiments judiciaires en tenant compte de la politique de décentralisation qui sera mise en oeuvre.

Le gouvernement veillera à mettre en place une politique cohérente de maîtrise des frais de justice, en particulier en matière pénale, et ce à tous les niveaux de la procédure.

La lutte contre l'arriéré judiciaire constituera une priorité. La mesure de la charge de travail sera finalisée sous la responsabilité du gouvernement. Elle permettra d'évaluer le nombre de dossiers à traiter par chaque

zonder herschikking van de bestaande diensten. De korpschefs zullen een grotere autonomie hebben. Zij die verantwoordelijk zijn voor de verwezenlijking van de doelstellingen zullen zo over de inzet van middelen kunnen beslissen en geresponsabiliseerd worden.

De informatisering zal voorrang krijgen.

Men zal de regelgeving aan nieuwe fenomenen, de moderne arbeidsprocessen en de evolutie inzake ICT blijven aanpassen, waardoor men aan efficiëntie zal winnen.

De regering zal de samenwerkingsverbanden inzake sociaal-economische en financiële zaken in de parketten aanmoedigen. Via multidisciplinaire teams zal men de gecoördineerde werking in de parketten en de arbeidsauditoraten waarborgen, met behoud van de opdrachten, specialisaties en operationele autonomie van beide instanties.

De regering zal het parlementaire initiatief steunen en uitvoeren om een familie- en jeugdrechtbank op te richten. Het familierecht zal eveneens worden gemoderniseerd en het erfrecht zal worden hervormd, rekening houdende met de maatschappelijke ontwikkelingen.

De regering zal eveneens nieuwe wetgeving opstellen om de dienstverlening van Justitie te verbeteren en hierbij rekening te houden met nieuwe fenomenen in bepaalde sectoren (wijziging van het burgerlijk wetboek op het gebied van de zakelijke zekerheden op roerende goederen, het personen- en familierecht, het erfopvolgingsrecht voor de overlevenden met een handicap die zich in een afhankelijke toestand bevinden, de onbekwaamheden, de arbitrage, de gerechtsdeskundigen, het deskundigenonderzoek, enz.).

De regering zal de middelen van het hof van beroep van Brussel aanpassen zodat het beter zijn exclusieve bevoegdheden kan uitoefenen.

De samenwerking tussen de minister van Justitie en de Regie der Gebouwen zal worden herbekeken voor de gerechtsgebouwen, rekening houdend met het decentraliseringsbeleid dat zal worden uitgevoerd.

De regering zal een samenhangend beleid voeren inzake het beheersen van de gerechtskosten, in het bijzonder in strafzaken, en dit op alle niveaus van de rechtspleging.

De strijd tegen de gerechtelijke achterstand zal een prioriteit worden. De meting van de werklust zal onder de verantwoordelijkheid van de regering worden afgerond, waardoor men het door iedere rechtbank te verwerken

juridiction et d'adapter le cadre des magistrats et du personnel en conséquence. L'accélération du traitement des dossiers sera aussi concrétisée par des investissements accrus dans l'informatisation de la Justice.

L'accès à la Justice sera garanti.

Le gouvernement réformera l'offre d'aide juridique. Il examinera notamment, la possibilité d'instaurer en une seule démarche l'aide juridique et l'assistance judiciaire. Il encouragera les citoyens à souscrire des contrats d'assurances protection juridique. En même temps, afin d'éviter notamment les procédures dilatoires, il veillera à un contrôle plus strict, plus performant et à une plus grande transparence de l'offre d'aide juridique. Les bureaux d'assistance judiciaire devront mieux contrôler la situation de revenu des personnes en se basant sur les données disponibles au SPF Finances.

La procédure civile sera modernisée notamment en rationalisant la composition des tribunaux. Le gouvernement procédera à une rationalisation de l'utilisation des voies de recours en tenant compte des droits des citoyens de contester les décisions judiciaires qui les concernent.

Une formation, de base et continuée, sera obligatoire pour les magistrats et le personnel judiciaire. La déontologie des magistrats, conçue comme critère d'excellence, sera développée. Leur régime disciplinaire sera revu en garantissant l'indépendance de l'organe de décision. L'évaluation des chefs de corps du siège sera élaborée rapidement pour accélérer leur nomination.

Le gouvernement fera procéder à une analyse du système d'évaluation des magistrats, notamment quant aux critères retenus et à la procédure, tout en garantissant leur indépendance.

Une réforme du statut des huissiers de justice sera mise en oeuvre.

Un système analogue à celui des parlementaires en matière de déclaration de mandats sera mis en place pour les magistrats.

Le rôle du Conseil Supérieur de la Justice sera réformé, notamment, dans le cadre d'une amélioration de ses missions de contrôle externe. Dans un souci d'efficacité, le rôle des instances consultatives et d'avis sera évalué pour permettre une rationalisation et une plus grande efficience.

aantal dossiers zal kunnen evalueren en dienovereenkomstig het aantal rechters en personeelsleden aanpassen. De versnelde behandeling van de dossiers zal ook worden geconcretiseerd door meer investeringen in het informatiseren van justitie.

De toegang tot het gerecht zal worden gewaarborgd.

De regering zal het aanbod voor rechtsbijstand hervormen. Ze zal onder meer de mogelijkheid onderzoeken om rechtshulp en –bijstand te laten samenvallen. Ze zal de burger ertoe aanzetten rechtsbijstandsverzekeringen aan te gaan. Daarbij zal ze, om met name de vertragingsprocedures te vermijden, ook voor een strenger en performanter toezicht op en een grotere transparantie van het aanbod voor rechtsbijstand zorgen. De bureaus voor rechtsbijstand zullen, op basis van de gegevens waarover de FOD Financiën beschikt, de inkomsten van de betrokken personen beter moeten controleren.

De burgerlijke rechtspleging zal gemoderniseerd worden, onder meer door de samenstelling van de rechtbanken te rationaliseren. De regering zal het gebruik van de beroepsmogelijkheden rationaliseren met respect voor de rechten van de burgers om de gerechtelijke beslissingen die hen aangaan te betwisten.

Basisopleiding en voortgezette opleidingen zullen verplicht worden voor magistraten en voor het gerechtelijk personeel. De deontologie der magistraten, ontworpen als een criterium van uitmuntendheid, zal worden ontwikkeld. Hun tuchtstelsel zal worden herzien en de onafhankelijkheid van het beslissingsorgaan gewaarborgd. De evaluatie van de korpschefs van de zetel zal spoedig worden uitgewerkt met het oog op een snellere benoeming.

De regering zal het evaluatiesysteem van de magistraten laten analyseren, onder meer met betrekking tot de criteria en de procedure, waarbij hun onafhankelijkheid zal gewaarborgd blijven.

Er zal een hervorming van het statuut van de gerechtsdeurwaarders worden doorgevoerd.

Voor de magistraten komt er een systeem inzake aangifte van mandaten zoals dat voor de parlementsleden.

De rol van de Hoge Raad voor de Justitie zal worden hervormd, onder andere in het kader van een verbetering van zijn opdrachten betreffende externe controle. Met het oog op de efficiëntie zal de rol van de consultatieve en raadgevende instanties worden geëvalueerd teneinde een rationalisering en een grotere efficiëntie mogelijk te maken.

b. Une Justice pénale efficace, juste et proportionnée

La sécurité des citoyens ne peut être assurée sans une justice pénale efficace qui apporte dans un délai raisonnable une réponse juste, adéquate et individualisée à chaque infraction commise. La cohérence de la chaîne pénale doit être renforcée, depuis la commission de l'infraction jusqu'à l'exécution de la peine.

La ministre de la Justice adressera aux parquets un signal clair afin qu'ils appliquent plus fréquemment la comparution sur procès-verbal. Elle encouragera la mise en place de chambres spécifiques chargées de traiter ces dossiers pénaux.

Certaines législations pénales sont devenues difficilement compréhensibles au fil des réformes successives. Il est fondamental qu'elles soient claires et cohérentes.

Le gouvernement procèdera à une évaluation du système de la mini instruction.

Une réforme du Code d'instruction criminelle et du Code pénal sera mise en oeuvre. Les législations seront adaptées, notamment, aux nouvelles formes de criminalités (cyber criminalité, ADN...).

L'effectivité des droits des parties doit être garantie.

- Les droits des victimes seront renforcés: les formalités de dépôt des plaintes des victimes seront simplifiées notamment par le recours aux nouvelles technologies.

- Les droits de la personne suspectée ou inculpée seront améliorés. La possibilité pour les personnes entendues par la police ou le juge d'instruction de bénéficier de l'assistance d'un avocat sera mise en oeuvre et évaluée (réforme Salduz).

- La présomption d'innocence, le secret de l'instruction et la protection de la vie privée doivent être garantis en toutes circonstances.

Les peines seront davantage diversifiées. De nouvelles peines autonomes seront instaurées telles que la surveillance électronique, les sanctions patrimoniales, la probation, ...

Une fois prononcée, la peine doit être exécutée de manière effective et cohérente.

- Une priorité sera accordée à l'exécution des courtes peines par le recours à des modalités particulières dont notamment la détention à domicile.

b. Een doeltreffend, eerlijk en evenredig strafrecht

De veiligheid van burgers kan niet worden gewaarborgd zonder doeltreffend strafrecht dat voor elke overtreding binnen een redelijke tijd een juist, adequaat en geïndividualiseerd antwoord brengt. De samenhang van de strafrechtelijke keten moet worden versterkt, vanaf het plegen van het delict tot aan de uitvoering van de straf.

De minister van Justitie zal de parketten een duidelijk signaal geven opdat ze de oproepingen bij proces-verbaal meer zouden toepassen. Zij zal de oprichting aanmoedigen van specifieke kamers om deze strafrechtelijke dossiers te behandelen.

Sommige strafrechtelijke wetgevingen zijn doorheen de opeenvolgende hervormingen moeilijk te begrijpen geworden. Het is essentieel dat ze duidelijk en coherent worden.

De regering zal het systeem van het mini-onderzoek evalueren.

Het Wetboek van Strafvordering en het Strafwetboek zullen worden gemoderniseerd. De wetgeving zal aan de nieuwe criminaliteitsvormen worden aangepast (internetcriminaliteit, DNA...).

De effectiviteit van de rechten van de partijen moet worden gewaarborgd.

- De rechten van de slachtoffers zullen worden versterkt: de procedures voor het indienen van klachten door het slachtoffer zullen worden vereenvoudigd, onder meer door het gebruik van nieuwe technologieën.

- De rechten van de verdachte of beklaagde zullen worden verbeterd. De mogelijkheid van de door de politie of de onderzoeksrechter ondervraagde personen om de hulp van een raadsman in te roepen (Salduz-hervorming) zal worden uitgevoerd en geëvalueerd.

- Het vermoeden van onschuld, de geheimhouding van het onderzoek en de bescherming van de privacy moeten in alle omstandigheden worden gewaarborgd.

De straffen zullen meer gediversifieerd worden. Er zullen nieuwe autonome straffen komen, zoals elektronische toezicht, vermogenssanctie, probatie, ...

Eenmaal opgelegd, moet de straf effectief en coherent worden uitgevoerd.

- Prioriteit zal worden gegeven aan de tenuitvoerlegging van korte straffen door het gebruik van speciale procedures, waaronder met name de thuisdetentie.

- L'ensemble des dispositions sur le tribunal d'application des peines entreront en vigueur. Il s'agit notamment de lui permettre de contrôler l'exécution des peines de moins de 3 ans qui sont actuellement de la compétence de la ministre de la Justice. Le ministère public y sera associé.

- Outre la transposition de la décision cadre de l'UE sur l'exécution des condamnations, des accords bilatéraux seront conclus et mis en oeuvre pour que les étrangers exécutent leur peine dans leur pays d'origine et y préparent le plus tôt possible leur réinsertion. Le gouvernement instaurera une task force entre les SPF Justice, Affaires étrangères et Affaires intérieures pour le suivi de ces dossiers.

- Les étrangers en séjour illégal seront, à l'issue de leur peine, immédiatement mis à disposition de l'Office des étrangers en vue de leur éloignement, notamment dans le cadre de la législation sur la directive européenne retour.

Pour des infractions d'une extrême gravité ayant entraîné la mort, par exemple le viol et l'attentat à la pudeur ou l'enlèvement de mineur, le seuil d'admissibilité à la libération conditionnelle sera porté au minimum à la moitié de la peine, et trois quart en cas de récidive, en cas de condamnation à 30 ans ou à perpétuité. Lors du prononcé de la condamnation, le juge indiquera dans son jugement ce que représente concrètement ce seuil et, dès lors, la période minimale de la peine à purger, considérée comme une période de sûreté.

Pour ces mêmes infractions, le juge pourra, lors de la condamnation, considérer que l'auteur est en état de récidive s'il avait été condamné à une peine correctionnelle effective de 3 années minimum dans les 10 ans qui précèdent.

La loi du 26 avril 2007 relative à la mise à disposition du tribunal de l'application des peines sera mise en oeuvre sans délai, lui permettant de prononcer une peine complémentaire à l'issue de l'emprisonnement effectif.

Il sera veillé à ce que les conditions de détention soient conformes à la dignité humaine. L'accent sera mis sur la réinsertion de la personne condamnée.

- La lutte contre la surpopulation carcérale sera poursuivie notamment par la réforme des procédures conduisant à la détention préventive, source de 40 % des détentions, notamment en développant des

- Alle bepalingen over de strafuitvoeringsrechtbank zullen van kracht worden. Het gaat met name om het in staat stellen van de rechtbank om de uitvoering van straffen van minder dan 3 jaar te controleren, wat tot op heden de bevoegdheid was van de minister van Justitie. Het openbaar ministerie zal hierbij betrokken worden.

- Naast de omzetting van het kaderbesluit van de EU over de tenuitvoerlegging van de veroordelingen zullen bilaterale overeenkomsten worden gesloten en uitgevoerd om ervoor te zorgen dat vreemdelingen hun straf in hun thuisland uitzitten en er zo spoedig mogelijk hun re-integratie kunnen voorbereiden. De regering zal een task force installeren samengesteld uit de FOD Justitie, de FOD Buitenlandse Zaken en de FOD Binnenlandse Zaken om die dossiers op te volgen.

- Vreemdelingen die hier illegaal verblijven, zullen aan het einde van hun straf onmiddellijk ter beschikking worden gesteld van de Dienst Vreemdelingenzaken met het oog op hun uitzetting, meer bepaald in het kader van de wetgeving over de Europese terugkeerrichtlijn.

Voor bijzonder zware misdrijven die de dood tot gevolg hebben gehad, bijvoorbeeld verkrachting en zedenschennis of de ontvoering van een minderjarige, zal in geval van een veroordeling tot 30 jaar of tot een levenslange gevangenisstraf de drempel voor de mogelijke voorwaardelijke invrijheidsstelling op minstens de helft van de straf worden gebracht en, in geval van wettelijke herhaling op drie vierde. Bij het uitspreken van de veroordeling geeft de rechter in zijn vonnis concreet aan wat onder deze drempel dient te worden verstaan, en, zodoende, welke de minimale duur van de straf is die dient te worden uitgezeten en die beschouwd wordt als beveiligingsperiode.

Voor deze zelfde inbreuken kan de rechter op het ogenblik van de veroordeling vaststellen dat de dader zich in staat van wettelijke herhaling bevindt wanneer deze werd veroordeeld tot een effectieve correctionele straf van minimum 3 jaar in de voorbije 10 jaar.

De wet van 26 april 2007 betreffende de ter beschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank wordt onmiddellijk in werking gesteld, waardoor deze een bijkomende straf kan uitspreken na het verstrijken van de effectieve gevangenisstraf.

De hechtenisomstandigheden zullen in overeenstemming worden gebracht met de menselijke waardigheid. De klemtoon zal op de re-integratie van de veroordeelde worden gelegd.

- De strijd tegen de overbevolking in de gevangenis zal worden voortgezet, met name door de hervorming van de procedures die leiden tot voorlopige hechtenis, goed voor 40 % van de hechtenissen, onder meer door

alternatives aux mandats d'arrêt (bracelet électronique comme alternative à la détention).

- La rénovation des prisons et des centres spécialisés pour les internés et les délinquants sexuels sera poursuivie par la mise en oeuvre du Master Plan. La collaboration entre la ministre de la Justice et la Régie des Bâtiments pour les établissements pénitentiaires sera réexaminée.

- L'entrée en vigueur de la loi sur le statut interne des détenus sera poursuivie. Pour les internés, la concession pour l'exploitation des centres spécialisés sera mise en oeuvre. Un accord de collaboration avec le SPF Santé et l'INAMI sera établi.

- Le protocole d'accord du Comité de Secteur III-Justice n° 351 du 19 avril 2010 sera évalué sans délai avec les représentants syndicaux des agents pénitentiaires. Il sera veillé, en particulier en cas de grève, à ce que les droits de base des détenus soient garantis tels que prévus dans la loi sur le statut juridique interne des détenus. Le protocole d'accord sera adapté en conséquence. Cette évaluation devra également porter sur le cadre et les conditions de travail des agents pénitentiaires. En cas d'évaluation négative ou de grèves ne respectant pas le protocole actuel ou futur, des mesures plus contraignantes seront mises en place pour assurer la continuité du service public.

Un cadre global sera établi pour l'exploitation des établissements pénitentiaires, en tenant compte de tous les aspects de l'organisation interne.

Au sein du SPF Justice le corps de sécurité sera développé, en faisant notamment appel au personnel de la défense nationale, et transformé en un corps chargé de la surveillance de sécurité dans les bâtiments judiciaires, les audiences, le transport des détenus. Le cas échéant il pourra également être fait appel au corps de sécurité en appui en cas de nécessité lors d'incidents à l'intérieur d'établissements pénitentiaires. Des accords de collaboration seront convenus avec la SPF Affaires intérieures, la Défense nationale et la Police.

L'analyse du risque doit être centralisée.

En ce qui concerne le recouvrement des amendes et des frais de justice, une réforme sera mise en place afin d'en améliorer l'efficacité. On continuera l'informatisation et renforcera la collaboration avec les partenaires externes (police, Finances, bpost). Une réforme de l'OCSC (Office central de saisies et confiscation) sera mise en oeuvre. Une optimisation des procédures de

alternatieven voor het aanhoudingsbevel te ontwikkelen (enkelband als alternatief voor detentie).

- De renovatie van de gevangenissen en de gespecialiseerde centra voor geïnterneerden en seksuele misdadigers gaat door, via de uitvoering van het Masterplan. De samenwerking tussen de minister van Justitie en de Regie der Gebouwen met betrekking tot de gevangenissen zal worden herbekeken.

- De inwerkingtreding van de wet op de interne rechtspositie van de gedetineerden zal worden voortgezet. Wat de geïnterneerden betreft, moet de concessie voor de exploitatie van de gespecialiseerde centra worden uitgevoerd. Een samenwerkingsakkoord met de FOD Volksgezondheid en het RIZIV moet worden opgesteld.

- Het protocolakkoord van het sectorcomité III-Justitie nr. 351 van 19 april 2010 zal onverwijld met de vakbondsvertegenwoordigers van de gevangenisbeambten worden geëvalueerd. Men zal ervoor zorgen dat, in het bijzonder tijdens stakingen, de basisrechten van de gevangenen worden gevrijwaard, zoals bepaald in de wet op het inwendig juridisch statuut van de gevangenen. Het protocolakkoord zal dienovereenkomstig worden aangepast. Deze evaluatie zal tevens op het personeelsbestand en de arbeidsomstandigheden van de gevangenisbeambten moeten slaan. Bij een negatieve evaluatie of stakingen die het huidige of toekomstige protocol niet naleven zullen meer dwingende maatregelen worden getroffen om de continuïteit van de overheidsdienst te waarborgen.

Voor de exploitatie van de penitentiaire inrichtingen moet een globaal kader worden ontworpen, rekening houdend met alle aspecten van de interne organisatie.

In de FOD Justitie moet het veiligheidskorps worden uitgebouwd, waarbij onder meer een beroep wordt gedaan op het personeel van Landsverdediging. Het moet worden omgevormd tot een korps belast met het veiligheidstoezicht in de gerechtsgebouwen, tijdens de terechtzittingen en bij het transport van de gedetineerden. In voorkomend geval zal men in geval van nood bij incidenten in strafinrichtingen tevens ter ondersteuning een beroep kunnen doen op het veiligheidskorps. Samenwerkingsakkoorden moeten worden gesloten met de FOD Binnenlandse Zaken, Defensie en de politie.

De risicoanalyse moet worden gecentraliseerd.

De invordering van de geldboeten en de gerechtskosten zal worden hervormd om de efficiëntie te verbeteren. De informatisering zal worden voortgezet en de samenwerking met externe partners (politie, Financiën, bpost) zal worden uitgebreid. Het COIV (Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring) zal worden hervormd. Na een evaluatie van de huidige

saisie et de confiscation sera également menée après évaluation des procédures actuelles.

Le gouvernement examinera la nécessité de modifier la législation pour assurer la protection des “comptes-tiers” des avocats, notaires et huissiers de justice pour protéger de leurs propres créanciers les sommes qu’ils détiennent pour compte de tiers (clients, par exemple).

Une attention particulière sera réservée aux victimes de faits d’abus sexuels à la lumière des recommandations de la commission spéciale relative au traitement d’abus sexuels.

Dans le respect de nos engagements internationaux, une commission nationale des Droits de l’Homme doit être mise sur pied, en concertation avec les Communautés et les Régions. Il sera tenu compte des institutions existantes.

Une solution structurelle doit être dégagée pour l’exécutif musulman et un débat relatif à la reconnaissance des cultes doit être ouvert.

III. Points d’attention existants

Vu la place particulière de la Justice dans la société, le citoyen attend d’elle un service continu et de qualité dans tous ses domaines stratégiques.

Ces dernières années, une très grande attention a été portée à la modernisation et à la professionnalisation de la Justice. Partant des expériences accumulées et de la maturité actuelle de toute l’organisation, nous allons poursuivre sur la voie d’une plus grande performance, en visant en permanence une symbiose optimale entre les spécificités de la Justice et les principes modernes de management, ce au travers de toutes ses composantes.

Ainsi, l’augmentation de la performance signifie concrètement pour l’administration pénitentiaire qu’outre l’implémentation du Masterplan et l’augmentation de la qualité de l’infrastructure, les investissements seront consentis en priorité dans l’optimisation de la gestion interne de la surpopulation, pour que la détention soit humaine et sûre en vue de maximaliser les chances des détenus de se réinsérer avec succès dans la société.

procedures zullen de inbeslagnemings- en verbeurdverklaringsprocedures eveneens worden geoptimaliseerd.

De regering zal onderzoeken of de wetgeving ter bescherming van de “derdenrekeningen” van advocaten, notarissen en gerechtsdeurwaarders moet worden gewijzigd om de sommen die zij voor rekening van derden (cliënten bijvoorbeeld) bewaren te beschermen tegen hun eigen schuldeisers.

Bijzondere aandacht zal uitgaan naar de slachtoffers van seksueel misbruik in het licht van de aanbevelingen van de bijzondere commissie voor de behandeling van seksueel misbruik.

Om onze internationale verbintenissen na te leven moet er, in overleg met de Gemeenschappen en de Gewesten, een nationale mensenrechtencommissie worden opgericht. Zij zal met de bestaande instellingen rekening houden.

Er moet voor de Moslimexecutieve een structurele oplossing worden gevonden en er moet een debat over de erkenning van de erediensten worden geopend.

III. Bestaande aandachtspunten

Omwille van de bijzondere plaats van justitie in de samenleving, verwacht de burger van justitie binnen al haar beleidsdomeinen een continue en kwalitatieve dienstverlening.

In de voorbije jaren is er heel wat aandacht gegaan naar de modernisering en het professionaliseren van justitie. Vertrekkende vanuit de opgedane ervaringen en de huidige maturiteit van de gehele organisatie zal worden verder gegaan op de ingeslagen weg naar meer performantie, waarbij een optimale symbiose tussen de eigenheid van justitie en de moderne managementprincipes blijvend zal worden nagestreefd, en dit doorheen al haar geledingen.

Zo betekent het verhogen van de performantie voor het gevangeniswezen concreet dat er — naast de implementatie van het Masterplan en het verhogen van de kwaliteit van de infrastructuur — prioritair zal geïnvesteerd worden in het optimaliseren van het intern beheer van de overbevolking zodat gedetineerden een menswaardige en veilige detentie kunnen ondergaan met oog op het maximaliseren van hun kansen op een geslaagde re-integratie in de maatschappij.

Une attention particulière sera accordée à l'élaboration d'une politique cohérente de sécurité au sens large du terme. Le droit de la société, du personnel et des détenus à une détention sûre et humaine doit pouvoir être garanti à tout moment. Ce n'est que dans ce contexte que les détenus pourront préparer correctement leur réinsertion et que l'application du cadre légal pourra être garantie au maximum.

La fin des travaux et la mise en service de nouveaux bâtiments judiciaires et/ou de nouvelles ailes à Alost, à Tournai, à Hasselt, à Liège, à Bruxelles, à Nivelles et à Neufchâteau ainsi que de bâtiments pour les pièces à conviction à Termonde et à Gand sont prévues.

Il est prévu de poursuivre l'élaboration de la législation en vue de l'adaptation et de l'exécution de la loi sur le statut du personnel judiciaire, d'adapter le Code judiciaire concernant les mandats des chefs de corps, et de résoudre les problèmes dans la procédure de nomination des huissiers de justice.

L'informatisation des frais de justice sera finalisée et il sera prévu un contrôle et une structure pour l'affectation de traducteurs dans les tribunaux.

L'informatisation du casier judiciaire central sera finalisée en 2012.

Afin de répondre aux besoins informatiques de l'Ordre judiciaire de manière optimale, le modèle de concertation récemment mis en place et regroupant des représentants du siège, du ministère public, de la ministre de la Justice et du SPF Justice continuera d'être développé. L'ancrage de ce modèle de concertation dans le fonctionnement quotidien permettra pour la première fois de rédiger un plan pluriannuel ICT stratégique pour l'Ordre judiciaire en collaboration avec tous les acteurs concernés. Ce plan deviendra le fil rouge de l'informatisation de la Justice pour les années à venir.

Une priorité de cette informatisation est la mise en place d'un Carrefour judiciaire, où toutes les composantes de la Justice et ses partenaires pourront échanger des informations de manière optimale et où des sources authentiques seront utilisées autant que possible.

En outre, le fonctionnement de l'Ordre judiciaire sera rendu plus performant en mettant l'accent en permanence sur la standardisation et le roll-out d'applications uniformes et adéquates. Il sera également examiné si des applications qui ont déjà fait leur preuve, comme MaCH et Justscan, peuvent être élargies à toutes les instances judiciaires. De plus, tous les membres de la

Bijzondere aandacht zal geschonken worden aan het uitwerken van een coherent beleid rond veiligheid in de brede zin van het woord. Het recht van de maatschappij, het gevangenispersoneel en de gedetineerde op een veilige en menswaardige detentie moet ten allen tijde gegarandeerd kunnen worden. Enkel binnen deze context kan een gedetineerde zijn re-integratie correct voorbereiden en kan de toepassing van het wettelijke kader maximaal gegarandeerd worden.

De afwerking en ingebruikname van verschillende nieuwe gerechtsgebouwen en of vleugels in Aalst, Doornik, Hasselt, Luik, Brussel, Nijvel, Neufchâteau, en gebouwen voor overtuigingsstukken in Dendermonde en Gent wordt voorzien.

Er wordt voorzien in de verdere uitwerking van wetgeving voor aanpassing en uitvoering van de wet op het personeelsstatuut van het gerechtspersoneel, de aanpassing van het gerechtelijk wetboek op de mandaten van de korpschefs en een oplossing voor de problemen in de benoemingsprocedure van gerechtsdeurwaarders.

De informatisering van de gerechtskosten wordt afgewerkt en er zal controle en structuur komen op de inzet van vertalers in de rechtbanken.

De informatisering van het centraal strafregister zal afgerond worden in 2012.

Teneinde de informaticabehoefte van de Rechtelijke Orde op een optimale manier in te vullen, zal het recent geïnstalleerde overlegmodel, met daarin vertegenwoordigers van de zetel, het openbaar ministerie, de minister van Justitie en de FOD Justitie verder uitgebouwd worden. Door de verankering van dit overlegmodel in de dagelijkse werking, zal voor de eerste keer een strategisch ICT meerjarenplan voor de rechtelijke orde worden opgesteld in samenwerking tussen alle betrokken actoren. Dit plan zal een leidraad worden van een de informatisering van justitie voor de komende jaren.

Een Justitieel Kruispunt, waarbij alle geledingen van justitie en haar partners op een optimale manier informatie kunnen uitwisselen, en waarbij zo veel als mogelijk gebruik zal worden gemaakt van authentieke bronnen, wordt bij deze informatisering een prioriteit.

Daarnaast zal de werking van de Rechtelijke Orde performanter worden gemaakt door blijvend de nadruk te leggen op standaardisatie en het uitrollen van uniforme en adequate applicaties. Ook zal onderzocht worden of applicaties die hun waarde reeds hebben bewezen, als MaCH en Justscan, kunnen uitgebreid worden naar alle gerechtelijke instanties. Verder zullen

magistrature debout et assise et leurs collaborateurs pourront disposer d'un nouveau PC avec le même environnement mail et les mêmes applications pour tous. Le support ICT sur le terrain sera davantage professionnalisé.

Des initiatives antérieures continueront dans les domaines suivants: l'adoption, la modernisation et l'informatisation de l'état civil, le changement de nom, le règlement collectif de dettes, la protection de la vie privée, le dépôt automatisé des actes de société et un statut uniforme pour les ministres des cultes.

La Justice prend des mesures supplémentaires dans l'optimalisation de sa gestion via des projets tels que eHR (système électronique de gestion du personnel), Crescendo (gestion électronique des cercles de développement), Capelo (gestion des dossiers de pension électroniques), BPM (gestion permanente et active des processus business), SIPAR (banque de données gérant l'ensemble des missions des maisons de justice) et FEDCOM (gestion budgétaire).

IV. Justice et les réformes des institutions

1. BHV et Bruxelles: solution communautaire durable

Arrondissement judiciaire de BHV¹

L'arrondissement judiciaire de Bruxelles sera réformé.

1.1. Parquet

Le parquet sera scindé en un parquet de Bruxelles compétent sur le territoire des 19 communes de la Région de Bruxelles-Capitale et un parquet de Hal-Vilvorde compétent sur le territoire de Hal-Vilvorde.

Le parquet de Hal-Vilvorde sera composé de 20 % du cadre actuel du parquet de Bruxelles (=BHV) incluant les magistrats de complément. Une évaluation de la pertinence de ce pourcentage pourra être réalisée endéans les 3 ans après la mise en oeuvre de la réforme, à la demande d'un des 2 procureurs du Roi concernés.

Dans l'attente de la fixation des cadres, notamment sur la base de la charge de travail, le parquet de Bruxelles se composera désormais d'un cinquième de

¹ La dénomination légale reste l'"arrondissement judiciaire de Bruxelles".

alle leden van de staande en zittende magistratuur en hun medewerkers kunnen beschikken over een nieuwe PC, waarbij iedereen dezelfde mailomgeving en toepassingen gebruikt. De ICT-ondersteuning op het terrein wordt verder geprofessionaliseerd.

In de volgende domeinen zullen eerdere initiatieven worden verder gezet: adoptie, de modernisering en informatisering van de burgerlijke stand, naamsverandering, de collectieve schuldenregeling, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de geautomatiseerde neerlegging van vennootschapsakten en een eenvormig statuut voor de bedienaars van erediensten.

Justitie zet verdere stappen in de optimalisatie van haar beheer via projecten zoals eHR (elektronisch personeelsbeheersysteem), Crescendo (elektronisch beheer van de ontwikkelcirkels), Capelo (beheer elektronisch pensioendossier), BPM (permanent en actief beheer van businessprocessen), SIPAR (gegevensbank waarin alle opdrachten van de justitiehuizen worden beheerd) en FEDCOM (budgetbeheer).

IV. Justitie en de institutionele hervormingen

1. BHV en Brussel: een duurzame communautaire oplossing

Gerechtelijk arrondissement BHV¹

Het gerechtelijk arrondissement van Brussel zal worden hervormd.

1.1. Parket

Het parket zal worden gesplitst in een parket van Brussel bevoegd voor het grondgebied van de 19 gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en een parket van Halle-Vilvoorde bevoegd voor het grondgebied van Halle-Vilvoorde.

Het parket van Halle-Vilvoorde zal worden samengesteld uit 20 % van het huidige kader van het parket van Brussel (= BHV) met inbegrip van de toegevoegde magistraten. Binnen drie jaar na de invoering van de hervorming zal, op vraag van een van beide betrokken procureurs des Konings, de relevantie van dit percentage kunnen worden geëvalueerd.

In afwachting van het vastleggen van de kaders, onder andere volgens de werklasmeting, zal het parket van Brussel voortaan samengesteld zijn uit een

¹ De wettelijke benaming blijft "gerechtelijk arrondissement Brussel".

néerlandophones, de quatre cinquièmes de francophones. La mesure de la charge de travail ne pourra avoir pour effet de diminuer le nombre de magistrats respectifs dans chaque groupe linguistique. Sur l'ensemble des magistrats un tiers seront bilingues (connaissance fonctionnelle).

Le parquet de Hal-Vilvorde est composé de magistrats néerlandophones dont 1/3 est bilingue (connaissance fonctionnelle). Des magistrats francophones bilingues fonctionnels, correspondant à 1/5 du nombre de magistrats néerlandophones de HV, seront détachés du parquet de Bruxelles en vue du traitement par priorité des affaires francophones. Ils prendront ces affaires en charge dès le choix de la langue française par le suspect. Ils sont sous l'autorité du procureur du Roi de Hal-Vilvorde en ce qui concerne l'application des directives de politique criminelle mais sont sous l'autorité hiérarchique du Procureur du Roi de Bruxelles. Le nombre de magistrats détachés sera pris en compte dans la fixation du nouveau cadre du parquet de Bruxelles pour compenser le détachement.

Pour la répartition linguistique des affaires tant au parquet de Bruxelles qu'à celui de Hal-Vilvorde, les principes actuels contenus dans la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire seront d'application.

La direction du parquet de Hal-Vilvorde est assurée par un procureur du Roi néerlandophone ayant une connaissance approfondie du français.

La direction du parquet de Bruxelles est assurée par un procureur du Roi de l'autre régime linguistique², ayant une connaissance approfondie de l'autre langue. Il est assisté d'un procureur adjoint d'un autre régime linguistique que le procureur du Roi, ayant une connaissance approfondie de l'autre langue.

Les exigences de bilinguisme et les cadres adaptés seront aussi applicables aux secrétariats des parquets et au personnel judiciaire.

Les places manquantes seront immédiatement déclarées vacantes et publiées. L'entrée en vigueur de la réforme sera effective dès que les nouveaux cadres seront remplis à 90 %. Les places en surnombre disparaîtront par extinction (non remplacement des départs).

² Les articles 43 et 43bis de la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire seront adaptés en conséquence.

vijfde Nederlandstaligen en vier vijfde Franstaligen. De werklasmeting zal er niet mogen toe leiden dat het respectievelijk aantal magistraten in elke taalgroep vermindert. Op het geheel van de magistraten zal een derde tweetalig zijn (functionele kennis).

Het parket van Halle-Vilvoorde is samengesteld uit Nederlandstalige magistraten waarvan 1/3 tweetalig is. Met het oog op het prioritair behandelen van de Frans-talige zaken zullen functioneel tweetalige Franstalige magistraten, overeenstemmend met 1/5 van het aantal Nederlandstalige magistraten van HV, van het parket van Brussel gedetacheerd worden. Zij zullen deze zaken behandelen zodra de verdachte voor de Franse taal zal hebben gekozen. Zij staan onder het gezag van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde voor wat de uitvoering van het strafrechtelijk beleid betreft, maar onder het hiërarchisch gezag van de Procureur des Konings van Brussel. Om deze detachering te compenseren zal men bij het vastleggen van het nieuwe kader van het parket van Brussel rekening houden met het aantal gedetacheerde magistraten.

Voor de taalkundige verdeling bij zowel het parket van Brussel als deze van Halle-Vilvoorde, zullen de huidige beginselen als vermeld in de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken van toepassing zijn.

Een Nederlandstalige procureur des Konings met een grondige kennis van het Frans zal het parket van Halle-Vilvoorde leiden.

Een procureur des Konings van de andere taalrol² met een grondige kennis van de andere taal zal het parket van Brussel leiden. Een adjunctprocureur van een ander taalrol dan die van de procureur des Konings en met een grondige kennis van de andere taal staat hem bij.

De tweetaligheidsvereisten en de aangepaste kaders zullen ook voor de parketsecretariaten en voor het gerechtelijk personeel van toepassing zijn.

De ontbrekende betrekkingen zullen onmiddellijk vacant verklaard en bekendgemaakt worden. De inwerkingtreding van de hervorming zal effectief zijn zodra de nieuwe kaders voor 90 % zullen zijn ingevuld. De overtallige betrekkingen zullen uitdoven (zij die vertrekken zullen niet worden vervangen).

² De artikelen 43 en 43bis van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken zullen dienovereenkomstig worden aangepast.

Un comité de coordination sera mis sur pied afin d'assurer la concertation entre le parquet de Bruxelles et le parquet de Hal-Vilvorde, notamment en ce qui concerne les modalités de collaboration des deux parquets et de détachement des magistrats francophones à HV.

La réforme mise en place pour le parquet de Bruxelles concerne l'Auditorat du travail de Bruxelles dans les mêmes conditions.

Au niveau de la police fédérale, un directeur coordinateur administratif et un directeur coordinateur judiciaire seront désignés à Hal-Vilvorde.

1.2. Le siège

Le tribunal de première instance, le tribunal de commerce, le tribunal du travail et le tribunal d'arrondissement seront dédoublés en un tribunal F et un tribunal N compétents sur tout l'arrondissement judiciaire de Bruxelles composé des 54 communes actuelles de BHV.

Les développements de la proposition de loi préciseront que: "le ressort de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles reste identique. Les règles de répartition des affaires entre les tribunaux francophones et néerlandophones restent identiques à celles prévalant pour la répartition actuelle des chambres francophones et néerlandophones, à l'exception des règles actualisées en matière de changement de langue et de renvoi et sans préjudice de la législation existante sur l'emploi des langues en matière judiciaire du 15 juin 1935 et de la pratique relative à son application".

En ce qui concerne le tribunal de police, seul celui de Bruxelles sera dédoublé.

Un tiers des magistrats des tribunaux francophones et un tiers des magistrats des tribunaux néerlandophones (en ce compris les deux tribunaux de police de Bruxelles) seront bilingues (connaissance fonctionnelle). Les chefs de corps des tribunaux devront avoir une connaissance approfondie de l'autre langue.

Il sera créé un cadre linguistique distinct pour les tribunaux N et les tribunaux F. Dans l'attente de la fixation des cadres, notamment selon la mesure de la charge de travail, le cadre N et le cadre F du tribunal de police, du tribunal du travail et du tribunal de première instance correspondront respectivement à 20 % et 80 % du cadre actuel incluant les magistrats de complément. En ce

Er zal een coördinatiecomité worden opgericht om het overleg tussen het parket van Brussel en het parket van Halle-Vilvoorde te verzekeren, meer bepaald wat betreft de samenwerkingsmodaliteiten van de twee parketten en de detachering van de Franstalige magistraten in Halle-Vilvoorde.

De voor het parket van Brussel ingevoerde hervorming betreft het Arbeidsauditoraat van Brussel onder dezelfde voorwaarden.

In Halle-Vilvoorde zullen op het vlak van de federale politie een bestuurlijke directeur-coördinator en een gerechtelijke directeurcoördinator worden aangewezen.

1.2. De zetel

De rechtbank van eerste aanleg, de rechtbank van koophandel, de arbeidsrechtbank en de arrondissementsrechtbank zullen ontubbeld worden in een Franstalige en in een Nederlandstalige rechtbank die voor heel het gerechtelijk arrondissement van Brussel, samengesteld uit de huidige 54 gemeenten van BHV, bevoegd zijn.

De memorie van toelichting zal preciseren dat: "het rechtsgebied van het gerechtelijk arrondissement van Brussel identiek blijft. De verdelingsregels van de zaken onder de Franstalige en Nederlandstalige rechtbanken blijven identiek als die welke voor de huidige verdeling van de Franstalige en Nederlandstalige kamers gelden, uitgezonderd de bijgewerkte regels inzake verandering van taal en verwijzing en onverminderd de bestaande wetgeving op het taalgebruik in gerechtszaken van 15 juni 1935 en de toepassing ervan".

Wat de politierechtbank betreft, zal alleen die van Brussel ontubbeld worden.

Een derde van de magistraten van de Franstalige rechtbanken en een derde van de magistraten van de Nederlandstalige rechtbanken (met inbegrip van de twee politierechtbanken van Brussel) zullen tweetalig zijn (functionele tweetaligheid). De korpschefs van de rechtbanken zullen een grondige kennis van de andere taal moeten hebben.

Er zal een apart taalkader worden opgericht voor de N-rechtbanken en voor de F-rechtbanken. In afwachting van het vastleggen van de kaders volgens onder andere de werklasmeting zullen het N-kader en het Fkader van de politierechtbank, van de arbeidsrechtbank en van de rechtbank van eerste aanleg overeenstemmen met respectievelijk 20 % en 80 % van het huidige kader,

qui concerne le tribunal de commerce, cette répartition sera de 40 % N et de 60 % F du cadre actuel incluant les magistrats de complément.

Ces exigences de bilinguisme et les cadres adaptés seront aussi applicables aux greffes et au personnel judiciaire.

Les places manquantes seront immédiatement déclarées vacantes et publiées. L'entrée en vigueur de la réforme sera effective dès que les nouveaux cadres seront remplis à 90 %. Les places en surnombre disparaîtront progressivement par extinction (non remplacement des départs).

1.3. Emploi des langues

Les droits actuels de l'ensemble des justiciables de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles sont intégralement préservés, de sorte que les possibilités de changement de langue, telles que prévues à l'heure actuelle dans la législation linguistique et son application, relatives aux défendeurs domiciliés dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles, et spécifiquement relatives aux défendeurs domiciliés dans les communes à régime linguistique spécial sont intégralement maintenues.

La législation de 1935 sur l'emploi des langues reste inchangée à l'exception des modifications décrites ci-dessous, nécessaires d'une part, pour garantir les droits linguistiques actuels des francophones de Hal-Vilvorde et des néerlandophones de Bruxelles et, d'autre part, pour tenir compte de la spécificité des 6 communes périphériques.

Les possibilités de demande de changement de langue existant actuellement seront maintenues mais le cas échéant transformées en demandes de renvoi compte tenu du dédoublement des juridictions.

Devant les juridictions néerlandophones ou francophones de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles, les parties peuvent demander de commun accord le changement de langue ou le renvoi. Le juge fait droit d'office à cette demande par une décision prononcée sans délai.

Pour l'ensemble des arrondissements judiciaires du pays, une nouvelle procédure sera instaurée en ce qui concerne la demande de commun accord de changement de langue ou de renvoi. La demande de commun accord est introduite auprès du greffe de la juridiction concernée. Une procédure écrite est initiée près le

met inbegrip van de toegevoegde magistraten. Wat de rechtbank van koophandel betreft, zal deze verdeling 40 % N en 60 % F van het huidige kader bedragen, met inbegrip van de toegevoegde magistraten.

Deze tweetaligheidsvereisten en de aangepaste kaders zullen ook voor de griffies en het gerechtelijk personeel gelden.

De ontbrekende betrekkingen zullen onmiddellijk vacant verklaard en bekendgemaakt worden. De inwerkingtreding van de hervorming zal effectief zijn zodra de nieuwe kaders voor 90 % zullen zijn ingevuld. De overtallige betrekkingen zullen geleidelijk aan uitdoven (zij die vertrekken zullen niet worden vervangen).

1.3. Gebruik der talen

De bestaande rechten van het geheel van de rechtsonderhorigen in het gerechtelijk arrondissement Brussel blijven integraal gevrijwaard, zodat de mogelijkheden tot het wijzigen van de taal, zoals op heden voorzien in de taalwetgeving en haar toepassing, met betrekking tot verweerders woonachtig in het gerechtelijk arrondissement Brussel, en in het bijzonder met betrekking tot verweerders woonachtig in de gemeenten met een bijzonder taalregime, onverkort blijven bestaan.

De wetgeving van 1935 over het gebruik der talen blijft onveranderd, uitgezonderd de onderstaande nadere regels, die nodig zijn om enerzijds de huidige taalrechten van de Franstaligen van Halle-Vilvoorde en van de Nederlandstaligen van Brussel te vrijwaren, en om rekening te houden met de specificiteit van de 6 randgemeenten anderzijds.

De huidige mogelijkheden om te verzoeken om van taal te veranderen zullen behouden blijven, maar in voorkomend geval zal deze vraag in een vraag tot doorverwijzing worden omgezet, dit rekening houdend met de ontubbeling van de rechtscolleges.

Voor de Nederlandstalige of Franstalige rechtscolleges van het gerechtelijk arrondissement van Brussel kunnen de partijen in gemeenschappelijk akkoord vragen om van taal te veranderen of om te worden doorverwezen. De rechter doet ambtshalve recht aan deze vraag door onmiddellijk een beslissing uit te spreken.

Voor het geheel van de gerechtelijke arrondissementen van het land zal een nieuwe procedure met betrekking tot de vraag tot taalwijziging of de verwijzing, beide in gemeenschappelijk akkoord, in het leven worden geroepen. De vraag in gemeenschappelijk akkoord wordt ingediend bij de griffie van de betrokken rechtbank. Een

magistrat. Dans un délai de 15 jours, le juge rend une ordonnance. À défaut de décision endéans ce délai, l'absence de décision vaut renvoi ou acceptation du changement de langue. Le greffe notifie aux parties et, le cas échéant, au tribunal de renvoi, l'ordonnance ou l'absence d'ordonnance.

Lorsque les parties sont domiciliées sur le territoire des 19 communes de Bruxelles ou des 35 communes, les parties pourront comparaître volontairement devant le tribunal de la langue de leur choix. À cette fin, il sera rajouté à la suite de l'article 7 de la loi du 15 juin 1935: "Par dérogation aux alinéas précédents, lorsque les parties sont domiciliées dans une des 54 communes de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles et qu'elles parviennent, après la naissance du litige, à un accord au sujet de la langue de la procédure, elles peuvent comparaître de manière volontaire ou introduire une requête conjointe devant les tribunaux néerlandophones ou francophones de leur choix en application de l'article 706 du Code judiciaire".

En outre, en matière civile, en ce qui concerne les défendeurs domiciliés dans les 6 communes périphériques et dans les 19 communes de la Région de Bruxelles-Capitale, le pouvoir d'appréciation du juge dans le cadre d'une demande de changement de langue/de renvoi devant toutes les juridictions sera limité aux deux motifs suivants: lorsque le changement de langue est contraire à la langue de la majorité des pièces pertinentes du dossier ou à la langue de la relation de travail. Pour les autorités administratives, la situation reste inchangée et elles restent soumises, si elles introduisent une demande de changement de langue ou de renvoi, au pouvoir d'appréciation du magistrat fondé sur la connaissance de la langue.

La commission de modernisation de l'ordre judiciaire, composée de magistrats, examinera l'opportunité d'appliquer ce régime à l'ensemble des arrondissements judiciaires du pays.

Un droit de recours direct et de pleine juridiction devant les tribunaux d'arrondissement F et N réunis sera mis en place en cas de violation de ces droits et garanties procédurales. En cas de parité, la voix du président est prépondérante. La présidence de cette juridiction est assurée alternativement par un magistrat francophone et un magistrat néerlandophone selon un rôle établi en début de chaque année judiciaire. La procédure sera une procédure comme en référé.

schriftelijke procedure wordt ingeleid bij de magistraat. De rechter neemt binnen een termijn van 15 dagen een beschikking. Bij gebrek aan een beslissing binnen deze termijn geldt het gebrek aan beslissing als doorverwijzing of het aanvaarden van de verandering van taal. De griffie betekent de beschikking, of het gebrek aan beschikking, aan de partijen en in voorkomend geval aan de rechtbank waarnaar de zaak wordt verwezen.

Wanneer de partijen op het grondgebied van de 19 gemeenten van Brussel of van de 35 gemeenten gedomicilieerd zijn, zullen de partijen vrijwillig voor de rechtbank van de taal van hun keuze kunnen verschijnen. Daartoe zal aan artikel 7 van de wet van 15 juni 1935 toegevoegd worden: "In afwijking van de voorafgaande leden, wanneer de partijen in een van de 54 gemeenten van het gerechtelijk arrondissement van Brussel gedomicilieerd zijn en indien zij, na het ontstaan van het geschil, een onderlinge overeenstemming bereiken voor wat de taal van de rechtspleging betreft, kunnen zij krachtens artikel 706 van het Gerechtelijk Wetboek vrijwillig voor de bevoegde Nederlandstalige of Frans-talige rechtbanken van hun keuze verschijnen of er een gezamenlijk verzoekschrift indienen".

Daarenboven zal in burgerlijke zaken voor de verweerders die in de 6 randgemeenten en de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gedomicilieerd zijn, de appreciatiebevoegdheid van de rechter in het kader van een aanvraag tot taalwijziging en/of doorverwijzing voor alle rechtscolleges beperkt zijn tot de volgende twee motieven: wanneer de taalverandering tegengesteld is aan de taal van de meerderheid van de pertinente dossierstukken of aan de taal van de arbeidsverhouding. Voor de administratieve overheden blijft de toestand ongewijzigd en blijven zij, wanneer ze een aanvraag indienen om te veranderen van taal of om door te verwijzen, onderworpen aan de op de taalkennis gebaseerde appreciatiebevoegdheid van de magistraat.

De wenselijkheid om dit stelsel uit te breiden naar het geheel van de gerechtelijke arrondissementen van het land zal worden onderzocht door de Commissie voor de modernisering van de rechterlijke orde, samengesteld uit magistraten.

In geval van schending van deze rechten en procedurele waarborgen, zal een onmiddellijk beroepsrecht en met volle rechtsmacht voor de verenigde N- en F-arrondissementsrechtbanken worden ingesteld. Bij staking van stemmen geeft de stem van de voorzitter de doorslag. Het voorzitterschap van dit rechtscollege wordt alternerend waargenomen door een Franstalige en een Nederlandstalige magistraat, volgens een bij het begin van elk gerechtelijk jaar vastgelegde rol. De procedure zal een procedure zoals in kort geding zijn.

La réforme de BHV judiciaire sera votée dans toute la mesure du possible en même temps que la scission de la circonscription électorale de BHV pour les élections à la Chambre des représentants et au Parlement européen et au plus tard lors du vote de la réforme de la loi spéciale de financement. Les éléments essentiels de la réforme qui concernent l'emploi des langues en matière judiciaire au sein de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles (Hal-Vilvorde), ainsi que les aspects y afférents relatifs au parquet, au siège et ressort ne pourront être modifiés qu'à une majorité spéciale. La base constitutionnelle de cette disposition sera en tout cas adoptée concomitamment à la révision constitutionnelle qui concerne le volet électoral.

2. Détail des transferts de compétences de l'État fédéral aux entités fédérées

2.1. Organisation et fonctionnement de la Justice

— L'article 144 de la Constitution sera adapté afin qu'y soit consacré le principe selon lequel le Conseil d'État et, le cas échéant des tribunaux administratifs fédéraux puissent aussi se prononcer sur les effets en droit privé d'une annulation. Les modalités de mise en oeuvre seront discutées et adoptées, simultanément à la révision de l'article 144 de la Constitution.

— Arrondissement judiciaire de BHV: voir le chapitre 2 de la Partie I.

2.2. Politique de poursuites et application des peines

— Les entités fédérées, via un ministre délégué par le gouvernement de l'entité fédérée, jouiront d'un droit d'injonction positive dans les matières relevant de leurs compétences. Le ministre délégué de l'entité fédérée adressera sa demande au ministre fédéral de la Justice qui en assurera l'exécution immédiate.

— Dans les matières relevant de leurs compétences, les entités fédérées concluront avec l'autorité fédérale, un accord de coopération qui portera sur:

- la politique de poursuites du ministère public et l'établissement de directives en matière de politique criminelle;
- la formalisation de la représentation des entités fédérées au sein du Collège des procureurs généraux;
- la note-cadre Sécurité intégrale et le plan national de sécurité.

De hervorming van het gerechtelijk arrondissement BHV zal zoveel als mogelijk tegelijk met de splitsing van de kieskring van BHV voor de verkiezingen van de Kamer van volksvertegenwoordigers en het Europees Parlement worden gestemd en uiterlijk tijdens de stemming over de hervorming van de bijzondere financieringswet. De essentiële elementen van de hervorming met betrekking tot het gebruik der talen in rechtszaken in het gerechtelijk arrondissement van Brussel (Halle-Vilvoorde) alsook de ermee overeenstemmende aspecten inzake parket, zetel en rechtsgebied zullen maar door een bijzondere meerderheid kunnen gewijzigd worden. De grondwettelijke basis van deze bepaling zal in elk geval tegelijk met de grondwetsherziening betreffende het luik verkiezingen worden gestemd.

2. Details van de overheveling van bevoegdheden van de federale overheid naar de deelstaten

2.1. Organisatie en werking van justitie

— Artikel 144 van de grondwet zal worden aangepast om er in te bekrachtigen dat de Raad van State en federale administratieve rechtbanken waarvoor dit relevant is zich ook over de privaatrechtelijke gevolgen van een vernietiging kunnen uitspreken. De uitvoeringsregels zullen gelijktijdig met de herziening van artikel 144 van de grondwet worden besproken en gestemd.

— Gerechtelijk arrondissement BHV: zie specifiek hoofdstuk.

2.2. Vervolgingsbeleid en strafuitvoering

— De deelstaten zullen, via een door de deelstaatregering afgevaardigde minister, over een positief injunctierecht beschikken voor de materies waarvoor zij bevoegd zijn. De afgevaardigde minister van de deelstaat zal zijn aanvraag aan de federale minister van Justitie bezorgen die haar onmiddellijk zal laten uitvoeren.

— In de materies die tot hun bevoegdheden behoren zullen de deelstaten met de federale staat een samenwerkingsakkoord sluiten dat betrekking zal hebben op:

- het vervolgingsbeleid van het openbaar ministerie en het opstellen van richtlijnen inzake het strafrechtelijk beleid;
- het formaliseren van de vertegenwoordiging van de deelstaten in het College van procureurs-generaal;
- de kadernota Integrale veiligheid en het Nationaal veiligheidsplan.

— Tribunaux d'application des peines: implication des Communautés par la participation des directeurs généraux des Maisons de Justice au comité de sélection des assesseurs.

— Maisons de Justice:

Communautarisation de l'organisation et des compétences relatives à l'exécution des peines, à l'accueil aux victimes, à l'aide de première ligne et aux missions subventionnées. Un accord de coopération sera conclu entre l'État fédéral et les entités fédérées, chacun dans les matières qui relèvent de ses compétences, pour organiser le partenariat.

2.3. Droit sanctionnel de la jeunesse

— Communautarisation (COCOM à Bruxelles) des matières suivantes:

- définition de la nature des mesures pouvant être prises à l'égard de mineurs ayant commis un fait qualifié d'infraction;
- règles de dessaisissement;
- règles de placement en établissement fermé;
- les établissements fermés, selon des modalités à déterminer.

La ministre de la Justice,

Annemie TURTELBOOM

— Strafvuiveringsrechtbanken: betrokkenheid van de Gemeenschappen door de deelname van de directeurs-generaal van de Justitiehuzen aan het selectiecomité van de assessoren.

— Justitiehuzen:

Communautarisering van de organisatie en de bevoegdheden m.b.t. strafuivering, slachtofferonthaal, eerstelijnsbulp en betoelaagde opdrachten. Een samenwerkingssakkoord tussen de federale Staat en de deelstaten zal, ieder voor wat zijn bevoegdheden betreft, gesloten worden om het partnership te organiseren.

2.3. Jeugdsanctierecht

— Communautarisering (GGC in Brussel) van de volgende materies:

- het bepalen van de aard van de maatregelen ten aanzien van de minderjarigen die een als strafbaar omschreven feit hebben gepleegd;
- de regels inzake de uithandengeving;
- de regels inzake de plaatsing in een gesloten instelling;
- de gesloten instellingen, volgens nader te bepalen uitvoeringsregels.

De minister van Justitie,

Annemie TURTELBOOM